

Nuh Naci Yazgan Üniversitesi
Psikoloji Bölümü
PSİ 401 Alan Yaz Çalışması Uygulama Esasları

Dersin Amacı ve Kapsamı

Bu dersin amacı, Psikoloji Bölümü lisans öğrencilerinin almış oldukları çeşitli derslerde elde ettikleri kuramsal ve uygulamaya yönelik bilgileri alanda doğrudan gözlem/uygulama yaparak ya da alanda yürütülen uygulamalar konusunda yapacakları bir araştırma ile pekiştirmeleridir. Bu doğrultuda, öğrenciler ders sorumlusu öğretim üyesinin onayı ile psikolojinin uygulama alanlarından birinde gözlem/uygulama eğitim çalışması yapmayı ya da psikolojinin uygulama alanları ile ilgili bir araştırma yapmayı tercih edebilir.

1. Psikolojide Gözlem/Uygulama Eğitim Çalışması

Gözlem/uygulama eğitim çalışması, psikolojinin uygulama alanlarından birinde öğrencinin doğrudan deneyim kazanması ile sağlanır. Bu doğrultuda öğrenci, ders sorumlusu öğretim üyesinin onayı ile, deneyim kazanmak istediği alanla ilgili bir kurumda gözlem/uygulama yapar. Öğrenciden beklenen, kurumun etkinliklerini, işleyiş kurallarını izlemesi, bu etkinliklere aktif bir şekilde katılması ve bunları yaparken psikoloji bilgi ve becerilerini kullanmasıdır.

Öğrenci, kendi tercihi ve ders sorumlusu öğretim üyesinin yönlendirmesi doğrultusunda aşağıda belirtilen kurumların herhangi birinde gözlem/uygulama eğitimi alabilir.

- a. Yuva, kreş, yetiştirme yurtları ve özel eğitim merkezleri,
- b. Huzur evleri
- c. Hastaneler, diğer sağlık birimleri; rehabilitasyon merkezleri
- d. Kamu veya özel sektör kurumlarının insan kaynakları, personel, eğitim ve ARGE birimleri
- e. Araştırma laboratuvarları, merkezleri ya da şirketleri
- f. Reklam şirketleri
- g. Vakıf, dernek, sivil toplum kuruluşları ve belediyelerin psikoloji uygulamaları ilgili birimleri

2. Psikoloji Uygulama Alanları ile İlgili Araştırma

Öğrenci psikolojinin uygulama alanlarından birinden spesifik bir konuyu ders sorumlusu öğretim üyesi ile birlikte seçerek bir araştırma yürütür. Bu araştırma için öğrenci aşağıdaki konulardan birini seçebilir

- a. Dersin sorumlu öğretim üyesinin yönlendirmesi ile bir kuramın görgül bir araştırma ile test edilmesi ve bunu yaparken psikolojik bir bulguya ulaşmak için araştırma yöntemlerinin bütün adımlarıyla takip edilip tamamlanması.
- b. Psikolojinin çeşitli alanlarından herhangi birinde (çocuk gelişimi, işe alım süreci, kişilik ölçümü vb.) kullanılan psikolojik testlerin karşılaştırılmalı şekilde incelenmesi, farklı kültürlerdeki uygulamalar ile Türkiye'deki uygulamaların karşılaştırılması veya benzeri bir gözden geçirme (review) çalışması.
- c. Kurumlarda uygulanan psikolojik müdahale, eğitim ya da danışmanlık hizmetinin değerlendirilmesi.
- d. Çeşitli kurumlardaki psikologların yerine getirdikleri görevlere yönelik bir iş analizi hazırlanması.

Dayanak

PSİ 401 Alan Yaz Çalışması Uygulama Esasları, Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile 31 Mayıs 2013 tarih ve 2013/008-003 sayılı Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Staj Yönergesinin ilgili maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Derse Kayıt ile ilgili Esaslar

Derse Kayıt ile ilgili önkoşullar:

Öğrencilerin yedinci yarıyıda PSİ 401 Alan Yaz Çalışması dersine kayıt olabilmeleri için aşağıdaki şartları sağlamaları gerekir.

1. Psikolojide Gözlem/Uygulama Eğitim Çalışması Yapacak Öğrenciler
  - a. Altıncı yarıyılı tamamlamış olmak ve altıncı yarıyıl sonunda GANO'nun en az 55 olması

- b. Altıncı yarıyılın sonunda aşağıda belirtilen evrak işlemlerini tamamlamış olmak
2. Psikoloji Uygulama Alanları ile İlgili Araştırma Yapacak Öğrenciler
    - a. Altıncı yarıyılı tamamlamış olmak
    - b. Altıncı yarıyılın sonunda aşağıda belirtilen evrak işlemlerini tamamlamış olmak

Başvuru Süreci:

Dersin sorumlusu öğretim üyesinin yönlendirmesi ile ders gereklerinden birini seçen öğrenci aşağıdaki başvuru süreçlerinden ilgili olanı takip eder.

1. Psikolojide Gözlem/Uygulama Eğitim Çalışması Yapacak Öğrenciler
  - 1.1. Altıncı yarıyılın ders dönemini tamamlayan öğrenci “Alan Yaz Çalışması Bölüme Başvuru Dilekçesi”ni yarıyıl sonu sınav döneminin ilk haftasında akademik danışmanına onaylatarak dersin sorumlusu öğretim üyesine teslim eder.
  - 1.2. Dersin sorumlusu dilekçeyi inceleyerek onay verir.
  - 1.3. Öğrenci “Alan Yaz Çalışması Başvuru Formu”nda kendisi ve uygulamanın yapılacağı kurum ile ilgili bilgileri üç nüsha halinde doldurarak imzalar.
  - 1.4. Ders sorumlusu öğretim üyesi öğrencinin doldurduğu form nüshalarını onaylar.
  - 1.5. Uygulamanın yapılacağı kurum, öğrencinin sigorta girişini yaprak öğrencinin doldurduğu form nüshalarını onaylar.
  - 1.6. Öğrenci alan yaz çalışması yapacağı kurumdaki yetkiliye “Alan Yaz Çalışması Başvuru Formu”nun üç nüshasını da kaşeletir ve imzalatır.
  - 1.7. Öğrenci, “Alan Yaz Çalışması Başvuru Formu”nun bir nüshasını alan yaz çalışmasının yapıldığı kuruma; ikinci nüshasını kurumun, sigorta girişini yapan ilgili birimine; üçüncü nüshasını ise ders sorumlusuna teslim eder.
  - 1.8. İlgili formların onaylarını alan öğrenci “Alan Yaz Çalışması Devam Formu”, “Öğrenci Performansını Değerlendirme Formu” ve “Bölüm Teşekkür Mektubu”nu kurum yetkilisine teslim eder.
2. Psikoloji Uygulama Alanları ile İlgili Araştırma Yapacak Öğrenciler

- 2.1. Altıncı yarıyılın ders dönemini tamamlayan öğrenci yarıyıl sonu sınav döneminin ilk haftasında dersin sorumlusu ile iletişime geçerek yapmak istediği araştırmanın türünü belirler.
- 2.2. Dersin sorumlusu öğretim üyesi, öğrencinin seçtiği konuya göre öğrenciyi araştırmayı denetleyecek olan ilgili bir öğretim üyesine yönlendirir.
- 2.3. Öğrenci “Alan Yaz Çalışması Bölüme Başvuru Dilekçesi”ni doldurur; denetleyici öğretim üyesinin onayını alır; dilekçeyi ders sorumlusu öğretim üyesine teslim eder.
- 2.4. Ders sorumlusu öğretim üyesi dilekçeyi inceleyerek onay verir.

Dersin Uygulama Süreci

Seçtiği ders gereğine uygun olarak öğrenci aşağıdaki uygulama süreçlerinden ilgili olanı takip eder.

1. Psikolojide Gözlem/Uygulama Eğitim Çalışması Yapacak Öğrenciler
  - a. Öğrenci gözlem/uygulama eğitim çalışmasına “Alan Yaz Çalışması Başvuru Formu”nda belirtilen tarihler boyunca kesintisiz olarak devam eder.
  - b. Öğrenci, gözlem/uygulama eğitim çalışmaları süresince bölüm web sayfasından indirdiği “Alan Yaz Çalışması Günlüğü”nü doldurur.
    - Günlük doldurulurken, haftalık yapılan işler için birer sayfa (toplam 4 sayfa) ve günlük olarak yapılan işler için de birer sayfa (toplam 20 sayfa) doldurulur.
    - “Alan Yaz Çalışması Günlüğü”nün son sayfasında yer alan “Genel Rapor” bölümünde kurumun yönetim yapısı, kurumun faaliyet alanı, kurumda yapılan rutin işler, kurumda verilen hizmetler ve kullanılan ölçme araçları vb. anlatılır.
    - “Alan Yaz Çalışması Günlüğü”nün her sayfası öğrencinin kendisi ve kurumdaki yetkili tarafından imzalanır/kaşelenir.
  - c. Gözlem/uygulama eğitiminin süresi tamamlandığında kurum yetkilisi “Öğrenci Devam Formu” ve “Öğrenci Performansını Değerlendirme Formu” doldurur; kapalı ve kapağı imzalı bir zarf içerisinde öğrenciye bu formları teslim eder.
  - d. Gözlem/uygulama eğitiminin süresi tamamlandığında, “Öğrenci Kurum Değerlendirme Formu” öğrencinin kendisi tarafından doldurulur.

- e. Gözlem/uygulama eğitiminin süresi tamamlandığında, öğrenci “Alan Yaz Çalışması Raporu”nu hazırlar. “Alan Yaz Çalışması Raporu” hazırlanırken aşağıdaki hususlara dikkat edilir.
- Rapor APA formatında hazırlanır.
  - Rapor 12 punto, Times New Roman, çift aralık, 2.5 cm standart marjin kuralları ile hazırlanır.
  - Rapor sırasıyla şu bölümleri içerir: (1) Kapak Sayfası, (2) Özet, (3) Alan Yaz Çalışması Yapılan Kurum ile İlgili Bilgiler, (4) Alan Yaz Çalışmasının Amacı ve Kapsamı, (5) Alan Yaz Çalışması Deneyiminin Lisans Programında Öğrenilen Bilgiler Çerçevesinde Ele Alınması, (6) Sonuç Değerlendirmesi, (7) Kaynakça, (8) Ekler.
  - Raporu hazırlamak için öğrenci bölüm web sitesinde sunulan örneği takip edebilir.
- f. Öğrenci, yedinci yarıyılın ilk ders haftasında, kurumdan almış olduğu kapalı zarfı, “Alan Yaz Çalışması Günlüğü”nü, “Öğrenci Kurum Değerlendirme Formu” ve “Alan Yaz Çalışması Raporu”nu dersin sorumlu öğretim üyesine bilgisayar çıktısı olarak teslim eder. Ayrıca “Alan Yaz Çalışması Raporu” elektronik kopya olarak da teslim edilmelidir.
2. Psikoloji Uygulama Alanları ile İlgili Araştırma Yapacak Öğrenciler
- a. Öğrenci, yürüteceği araştırma ile ilgili olarak bir iş takvimi hazırlar. Bu takvim en az bir aylık bir çalışma süresini kapsayacak şekilde hazırlanır.
- b. Öğrencinin hazırladığı iş takvimini denetleyici öğretim üyesi onaylar.
- c. Öğrenci “Görgül Kuram Testi” ya da “Psikolojik Test Çalışması” konularından birini seçtiyse, seçtiği spesifik konuya ilişkin bir okuma listesini; “Psikolojik Hizmet Değerlendirmesi” ya da “İş Analizi” konularından birini seçtiyse bunlara ilişkin kurum/kişi bilgisini denetleyici öğretim üyesine sunar.
- d. Öğrenci, iş takvimine göre, her hafta hazırladığı “Gelişim Raporu”nu denetleyici öğretim üyesine sunar.
- e. İş takvimini tamamladığında, öğrenci seçtiği konuya uygun “Alan Yaz Çalışması Raporu”nu hazırlar. “Alan Yaz Çalışması Raporu” hazırlanırken aşağıdaki hususlara dikkat edilir.
- Rapor APA formatında hazırlanır.

- Rapor 12 punto, Times New Roman, çift aralık, 2.5 cm standart marjin kuralları ile hazırlanır.
  - Raporu hazırlamak için öğrenci bölüm web sitesinde seçtiği konuya uygun olarak sunulan örneği takip edebilir
- f. Öğrenci, yedinci yarıyılın ilk ders haftasında, hazırladığı “Alan Yaz Çalışması Raporu”nu denetleyici öğretim üyesine ve dersin sorumlu öğretim üyesine sunar. Ayrıca, öğrenci “Alan Yaz Çalışması Raporu”nun elektronik kopyası denetleyici öğretim üyesine sunar.

Ders Kaydı ve Süreci

Öğrenci yedinci yarıyılın başında, ders kayıt süresi içerisinde “PSİ 401 Alan Yaz Çalışması” dersine kayıt olur. Öğrenci, kayıt haftasını takip eden hafta içinde aşağıda ders değerlendirmesinde kullanılacağı belirtilen rapor ve evrakları ders sorumlusuna teslim eder. Derslere katılım zorunludur ve ders dönemi süresince öğrenciler yaptıkları çalışma ve raporlarını sunarak deneyimlerini birbirlerine aktarır. Ders sorumlusu, öğrencilerin yaptıkları sunumları değerlendirir.

Alan Yaz Çalışması Dersinin Değerlendirilmesi

Seçtiği ders gereğine uygun olarak öğrenci uygulama çalışmaları aşağıdaki değerlendirme yöntemlerinden uygun olana göre değerlendirilir.

1. Psikolojide Gözlem/Uygulama Eğitim Çalışması Yapacak Öğrenciler
  - a. Kurum tarafından iletilen “Alan Yaz Çalışması Öğrenci Performansını Değerlendirme Formu”nun %15’i ve öğrencinin hazırladığı “Alan Yaz Çalışması Günlüğü”nün %25’i ara sınav notu olarak alınır. Akademik takvimde belirtilen ara sınav tarihleri içinde ara sınav notu olarak Öğrenci İşleri Bilgi Sistemine giriş yapılır.
  - b. Öğrencinin hazırladığı “Alan Yaz Çalışması Raporu”nun %40’ı ve öğrencinin ders döneminde yapacağı sunumun %20’si yarıyıl sınav notu olarak alınır.
  - c. Öğrencinin hazırladığı günlük ve rapor değerlendirilirken, öğrencinin kendisine verilen formatı takip edip etmediği ve teknik dil kullanım becerisi dikkate alınır.

- d. Uygulama eğitiminde devamsızlık yaptığı, ilgili evrakları tamamlamadığı belirlenen öğrenci psikoloji uygulama alanları ile ilgili araştırma yapmaya yönlendirilebilir.
2. Psikoloji Uygulama Alanları ile İlgili Araştırma Yapacak Öğrenciler
    - a. Öğrencinin hazırladığı “İş Takvimi”nin %15’i ve “Gelişme Raporları”nın %25’i ara sınav notu olarak alınır. Akademik takvimde belirtilen ara sınav tarihleri içinde ara sınav notu olarak Öğrenci İşleri Bilgi Sistemine giriş yapılır.
    - b. Öğrencinin hazırladığı “Alan Yaz Çalışması Raporu”nun %40’ı ve öğrencinin ders döneminde yapacağı sunumun %20’si yarıyıl sınav notu olarak alınır.
    - c. Öğrencinin hazırladığı takvim ve raporlar değerlendirilirken, öğrencinin kendisine verilen formatı takip edip etmediği ve teknik dil kullanım becerisi dikkate alınır.

Dersin Uygulaması ile İlgili Dikkat Edilmesi Gereken Kurallar

PSİ 401 Alan Yaz Çalışması dersini alacak olan öğrencilerin aşağıda belirtilen kuralları yerine getirmesi gerekmektedir. Aksi durumlarda, Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği kapsamında işlem yapılır.

1. Psikolojide gözlem/uygulama eğitim çalışması yapacak öğrencilerin uyması gereken kurallar aşağıda belirtilmiştir
  - a. Psikolojide gözlem/uygulama eğitim çalışmasının süresi 20 iş günüdür. Her iş günü en az 7 saattir. İş günün başlangıç ve bitiş saatleri için kurumun mesai saatlerine uyulur.
  - b. Psikolojide gözlem/uygulama eğitim çalışması pazartesi günü başlar.
  - c. Altıncı yarıyılın Yarıyıl sonu sınav dönemi (Final Dönemi) içerisinde “Alan Yaz Çalışması Başvuru Formu” için gerekli onayları alarak ders sorumlusuna teslim etmeyen öğrencilerin gözlem/uygulama eğitimine katılmasına izin verilmez.
  - d. “Alan Yaz Çalışması Başvuru Formu”nda belirtilen kurum değiştirilemez. Afet, grev, boykot ya da lokavt gibi durumlarda, öğrenci dersin sorumlusu öğretim üyesine yazılı olarak başvurma sureti ile kurum değişikliği talep edebilir. Kurum değişikliği öğretim üyesinin onayı durumunda gerçekleştirilir. Bu durumda başvuru süreci yeniden başlatılır.

- e. “Alan Yaz Çalışması Başvuru Formu”nda belirtilen gözlem/uygulama eğitimi tarihleri değiştirilemez.
  - f. Gözlem/uygulama eğitimine “Alan Yaz Çalışması Başvuru Formu”nda belirtilen tarihler arasında kesintisiz olarak devam edilir. Resmi tatil nedeniyle 20 iş gününü dört haftada tamamlayamayan öğrenci takip eden haftada eksik günlerini tamamlar.
  - g. “Alan Yaz Çalışması Öğrenci Devam Formu”nda ya da ders sorumlusu öğretim üyesinin rastgele şekilde yaptığı denetimlerde devamsızlık yaptığı tespit edilen öğrencilerin gözlem/uygulama eğitimi geçersiz sayılır.
  - h. Öğrenci hazırlayacağı “Alan Yaz Çalışması Raporu”nda intihal yapamaz. İntihalin tespit edildiği durumda öğrenci dersten başarısız olur.
2. Psikoloji Uygulama Alanları ile İlgili Araştırma Yapacak Öğrenciler
- a. Öğrenci, oluşturduğu iş takvimini takip etmek ve denetleyici öğretim üyesi ile iş takvimi süresince irtibatta kalmak zorundadır.
  - b. “Gelişme Rapor”larını zamanında teslim etmeyen öğrenciler, denetleyici öğretim üyesinin değerlendirmesi ile yeniden iş takvimi hazırlayarak araştırma sürecini baştan başlatır.
  - c. Öğrenci Alan Yaz Çalışması süresince yapacağı araştırma için TPD ve APA etik ilkelerini takip etmekle yükümlüdür.
  - d. Öğrenci hazırlayacağı “Alan Yaz Çalışması Raporu”nda intihal yapamaz. İntihalin tespit edildiği durumda öğrenci dersten başarısız olur.

Çeşitli ve Son Esaslar

Bu esaslarda belirtilmeyen durumlarda ilgili mevzuat hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu ve ilgili Yönetim Kurulu kararları uygulanır.